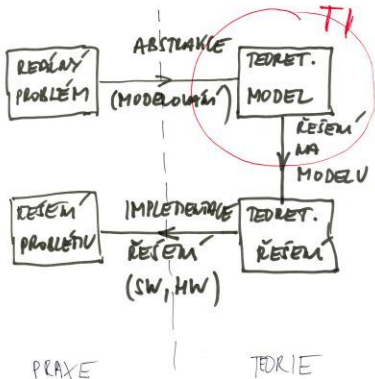

TEORETICKÁ INFORMATIKA

- POMĚRÍ MEZI MATEMATIKOU
A COMPUTER SCIENCE

KONEČNÉ AUTOMATY

JAZYKY A GRAMATIKY

REGULÁRNÍ JAZYKY (JAZYKY TYPU 3)

ZÁKLADY TEORIE INFORMACE

KÓDOVÁNÍ

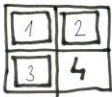
LINEÁRNÍ KÓDY (HAMMINGOVY KÓDY,
CYKLICKÉ KÓDY)

VRCHOVÝ KOŠET

[PETRHO SÍŤ]

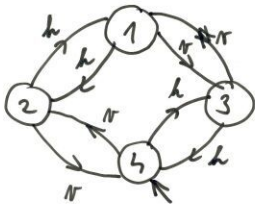
KOMŮNĚ AUTOMATY

PK 1: HRA „ČTYŘKA“

OČÍSLOVANÝ
POZICE (DNO)
NE ČTYŘKOU

TAHY : $\updownarrow$ N $\leftrightarrow$ h

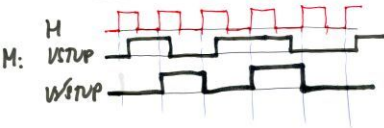
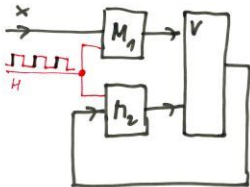

PŘÍKLAD: ELEMENTÁRNÍ ELEKTRONICKÝ OBVOD

X... 0 NEBO 1

M.... JEDNOBITOVÁ PAMĚŤ

V... LOGICKÝ SOUČET

V:

		VSTUP 1	
		0	1
0	0	0	1
1	1	1	1

Arrows point from the output cells (0,1), (1,0), and (1,1) to the label WSTUP.

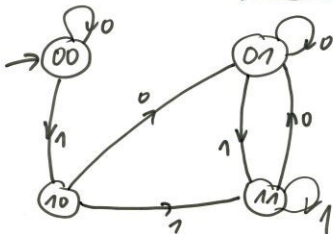
ČÍM JE URČEN, STAV" ZAŘÍ-
ZENÍ?

TÍM, CO JE ZAPSAÁNO V M_1 A M_2 .

CELKEM 4 STAVY:

h_1	h_2
0	0
0	1
1	0
1	1

JAK ZAŘÍZENÍ
REAGUJE NA
ZMĚNY NA VSTUPU?

PŘ 3: PSANÝ POSLOUPNOSTÍ
SYMBOLŮ a a b.

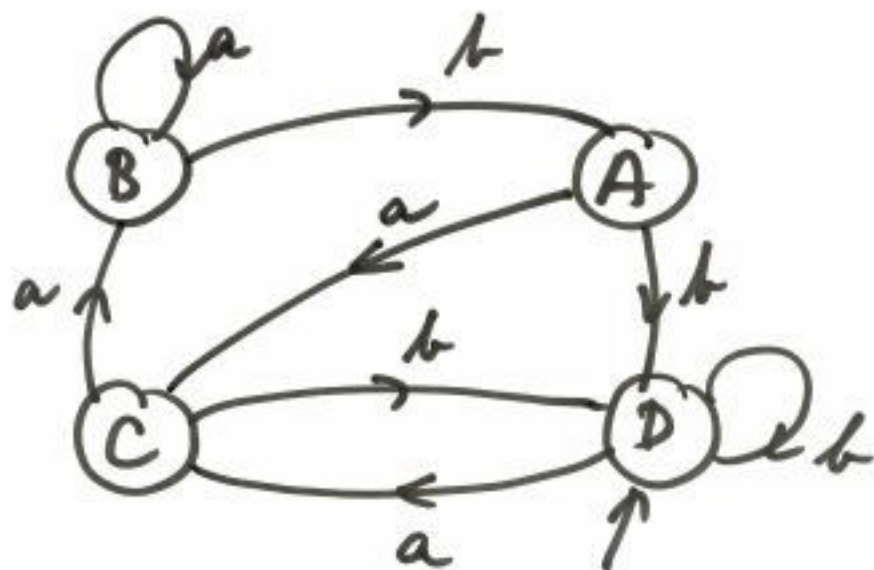
POSLOUPNOSTI KLASIFIKUJEME
DO 4 TŘÍD:

- (A): VŠECHNY ŘETĚZCE KONČÍCÍ
- aab
- (B): VŠECHNY ŘETĚZCE KONČÍCÍ
- aa
- (C): VŠECHNY ŘETĚZCE KONČÍCÍ
- a A PŘÍTOH NEPATŘÍ
DO (B)
- (D): VŠECHNY OSTATNÍ ŘETĚZCE

2. ZAK SE PŘI PSANÍ ŘETĚŽE -
CE POSTUPNĚ NĚMŮ JEHO
KLASIFIKACE ?

PŘIPÍŠTE-LI K ŘETĚŽI

Z TŘÍDY	ZNAK	PŘEDDE DO
(A)	a	(C)
	b	(D)
(B)	a	(B)
	b	(A)
(C)	a	(B)
	b	(D)
(D)	a	(C)
	b	(D)

CO MÁDÍ PŘÍKLADY SPOLEČNĚHO?

- KONEČNÝ POČET STAVŮ
- KONEČNÝ POČET VSTUPŮ
(VSTUPNÍCH UPAŽOSTÍ)
- JEDNOZNAČNĚ URČENÝ NÁSTĚ-
DUSÍCÍ STAV
- JEDNOZNAČNĚ URČENÝ POČÁ-
TEČNÍ STAV

ČÍM JÍDE SE NEZABÝVATI?
JAKÝM ZPŮSOBEM ZAŘÍZENÍ
„VYDÁVÁ VÝLEDEK“.

TŘI TYPY AUTOMATŮ

ROZPOZNAVACÍ →

KLASIFIKAČNÍ → 12m

S VÝSTUPNÍ
FUNKCÍ →

ROZPOZNAVACÍ KONEČNÝ AUTOMAT (FINITE AUTOMATON)

$$A = (Q, \Sigma, \delta, q_0, F)$$

Q ... KONEČNÁ NEPRÁZDNÁ MNOŽINA STAVŮ

Σ ... KONEČNÁ NEPRÁZDNÁ MNOŽINA VSTUPŮ

$q_0 \in Q$ ... POČÁTEČNÝ STAV

$\delta: Q \times \Sigma \rightarrow Q$ PŘECHODOVÁ FCE

$F \subseteq Q$ ... MNOŽINA KONCOVÝCH STAVŮ

KLASIFIKAČNÍ KONEČNÝ AUTOMAT

$$A = (Q, \Sigma, \delta, q_0, \{Q_i\})$$

$\{Q_i\}$ – ROZKLAD MNOŽINY
STAVŮ

KONEČNÝ AUTOMAT S VÝSTUPNÍ FUNKCÍ

$$A = (Q, \Sigma, \delta, q_0, \lambda)$$

$$\lambda: Q \times \Sigma \rightarrow \mathcal{O} \quad (\text{MEALYHO})$$

VÝZEM' VÝSTUPY

$$\lambda: Q \rightarrow \mathcal{O} \quad (\text{MOORE})$$

HLADIVO VE' VÝSTUPY

(FINITE STATE MACHINE)

POUŽITÍ JEDNOTLIVÝCH TYPŮ :

ROZPOZNAVACÍ AUTOMAT :

O KAŽDÉM VSTUPNÍM ŘETĚZCI
VYDAVÁ ODPVĚď ANO/NE
(AKCEPTUJE / ZAMÍTÁ)

KLASIFIKAČNÍ AUTOMAT :

KAŽDÝ ŘETĚZEC ZAŘADÍ DO
JEDNÉ z n TŘÍD

UPĚLÁ INTELIGENCE - ROZPOZNAVÁNÍ
A KLASIFIKACE PODLE PŮZNÁKŮ.

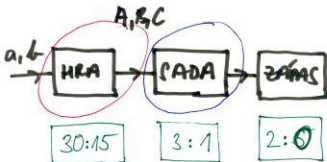
AUTOMAT s VÝSTUPNÍ PUNKCÍ :

VSTUPNÍ ŘETĚZEC TRANSFOR-
MUJE NA VÝSTUPNÍ ŘETĚZEC.

LOGICKÉ ŘÍZENÍ

PE: POČÍTAČLO STAVU TEMPO-
VÉHO ZÁPASU.

IDEA:

BUDEME ŘEŠIT MODELEM PODŘADKA
TYPU PRO POČÍTÁNÍ „NEZKRÁCENÉ
HRV“

PRÁVNĚ-LI ZKRÁCENOU HW, PAK LZE,
HLADE-LI SE NA NEZKRÁCENÉ HW, TEORETIC-
KY NESTOJÍ KONČNÝ AUTOMAT.

V DALŠÍCH ÚKLAHCH NA PŘED-
MÁTKÁCH SE OMEZÍME JEN
NA ROZPOZNAVACÍ KA.

RŮZNÉ REPREZENTACE KA

- TABULKA
- STAVOVÝ DIAGRAM (PŘECHOVÝ GRAF)
- STAVOVÝ STROM

$$K: Q = \{q_0, q_1, q_2, q_3\}$$

$$\Sigma = \{0, 1\}$$

$$q_0$$

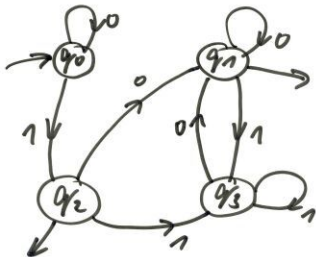
$$F = \{q_1, q_2\}$$

$$\begin{aligned}
 \delta(q_0, 0) &= q_0 & \delta(q_0, 1) &= q_2 \\
 \delta(q_1, 0) &= q_1 & \delta(q_1, 1) &= q_3 \\
 \delta(q_2, 0) &= q_1 & \delta(q_2, 1) &= q_3 \\
 \delta(q_3, 0) &= q_1 & \delta(q_3, 1) &= q_3
 \end{aligned}$$

TABELKA:

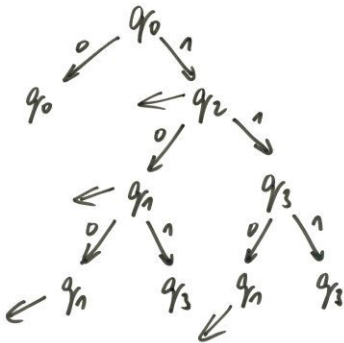
		0	1
→	q_0	q_0	q_2
←	q_1	q_1	q_3
←	q_2	q_1	q_3
	q_3	q_1	q_3

STANDARD DIAGRAM:

STAVOW STREAM

KONFIGURACE AUTOMATU

(STAV, DOSUD NEZPRACOVANÁ
ČÁST VSTUPNÍHO ŘETĚZCE)

CHOVÁNÍ AUTOMATU =

POSLoupNOST KONFIGURACÍ

$$(\underline{q_0}, \underline{a}aaba) \vdash (\underline{q_1}, aaba)$$

TENTO PŘECHOD NASTANE PRAVĚ
TEHDY, JE-LI

$$\delta(q_0, a) = q_1$$

a JE ZPRACOVÁNO ("SEZOBRAVUJEME"),

INICIOVÁNÍ PŘECHOD ZE STAVU q_0
DO STAVU q_1

2. JAK TENTO KA LEAGUJE
NA VSTUPNÍ POSLOUPNOST
010010 ?

$(q_0, 010010) \vdash (q_0, 10010) \vdash$
 $\vdash (q_2, 0010) \vdash (q_1, 010) \vdash$
 $\vdash (q_1, 10) \vdash (q_3, 0) \vdash$
 $\vdash (q_1, \underline{e})$
 $\quad \quad \quad e = \text{empty (PRAZDNÝ RETĚZEC)}$

POSLOUPNOST ZPŮSOBÍ PŘECHOD
Z POČ. STAVU q_0 DO q_1 .

TAKOVÝCH POSLOUPNOSTÍ
EXISTUJE NEKONEČNĚ MNO-
HO.

(OBSAHUJÍ ASPOŇ JEDNU 1
A KONČÍ 0)

V DALŠÍM: SNÁHA CHARAK-
TERIZOVAT VSTUPNÍ POSLOUP-
NOSTI JEDNOU KA.

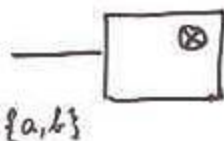
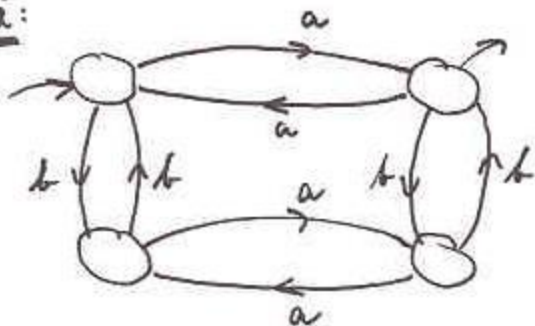
ROZPOZNAT, ŽDA
JE POSLOUPNOST VYTVOŘENA
PODLE URČITÝCH PRAVIDEL,
ŽDA JE SPRÁVNĚ VYTVOŘENOU
VĚTU JAZYKA.

PŘEDNÁŠKA 1 - SHRNUTÍ

ROZPOZNÁVACÍ KONEČNÝ AUTOMAT

$$A = (Q, \Sigma, \delta, q_0, F)$$

PŘ:

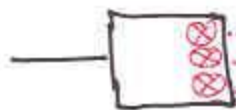
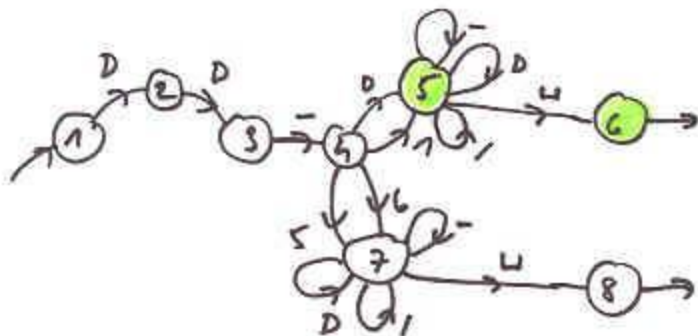
ŘETĚZCE, KTERÉ OBSAHUJÍ LICHÝ
POČET a A LUDÝ POČET b „ROZSVÍTÍ
ŽÁLOVKU“ (TJ. AUTOMAT UVAŽUJE ODPOVĚĎ ano),
OSTATNÍ ŽÁLOVKU NEROZSVÍTÍ (ODPOVĚĎ ne)

PŘEDNÁŠKA 1 - SHRNUTÍ

KLASIFIKAČNÍ AUTOMAT

$$A = (Q, \Sigma, \delta, q_0, \{Q_i\})$$

PŘ: KLASIFIKAČNÍ AUTOMAT KOREKTNĚ ZADANÝM
RODNÝM ČÍSLOM OBČANŮ ČR PODLE
POHLAVÍ (MUŽ / ŽENA)

..... "DOŠLO NEKOREKTNÍM
" MUŽ "
" ŽENA "

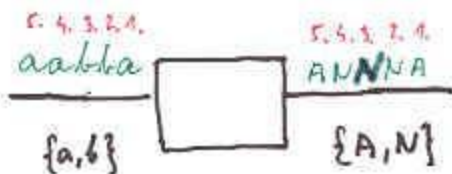
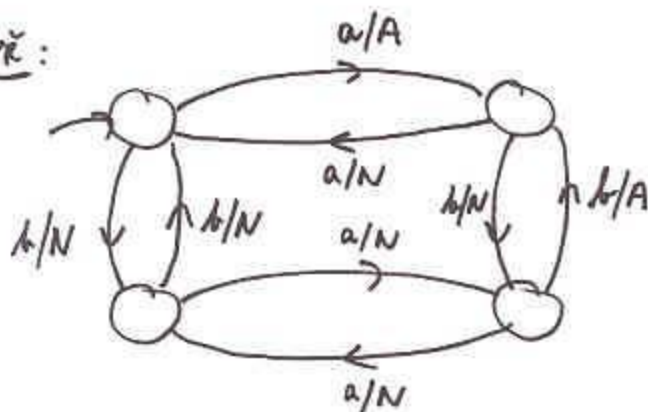
{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8}

PŘEDMĚTKA 1 - SHRNUTÍ

AUTOMAT S VSTUPNÍ FUNKCÍ (REALYHO TX)

$$A = (Q, \Sigma, \sigma, \delta, q_0, \lambda) \quad \lambda: Q \times \Sigma \rightarrow \sigma$$

PŘ:

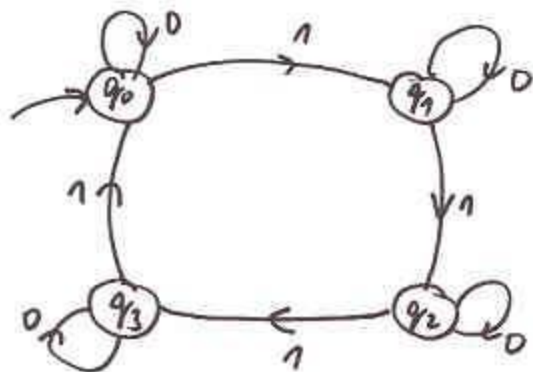
VSTUPNÍ ŘETĚZEC JE „PŘEKLÁDÁN“ NA
VÝSTUPNÍ ŘETĚZEC

PŘEDNÁŠKA 1 - SHRNUTÍ

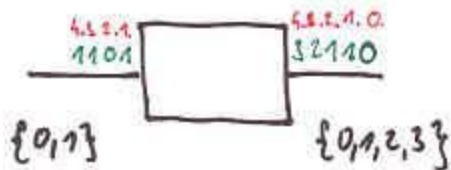
AUTOMAT S VÝSTUPNÍ FUNKCÍ (MODULU TYP)

$$A = (Q, \Sigma, \Theta, \delta, q_0, \lambda) \quad \lambda: Q \rightarrow \Theta$$

PŘ: BINÁRNÍ OČÍTAČ MODULO 4

VÝSLEDKY:

q	σ
q ₀	0
q ₁	1
q ₂	2
q ₃	3